

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

DE ANUL NOU

Un nou an își face intrarea în lume. Dar cel care s'a dus nu a fost mai puțin plin de nădejdi decât cel care vine.

Oricât s'ar grăbi însă vremile în cursul lor, oricât s'ar roti planetele și s'ar schimba fără de încetare anii, rostul și menirea noastră a celor însărcinați cu propovăduirea și ascultarea cuvântului Evangheliei rămân pururea aceleași: *să biruim păcatul prin virtute, să umblăm în calea dreptății săvârșind neîncetat voia Tatălui Ceresc, să nădăjduim răsplata unei fericiri mai trainice în viața ce va veni.*

Lozinca vieții însemnă pentru noi: *muncă, răbdare și luptă!* Nu ne putem deci lega de nădejdi deșarte, de năluciri, bucurii, plăceri și ispite din lumea celor veștede și trecătoare. Nici nu trebuie să uităm că împreună cu vechiul an nu s'au trecut nici *durerile*, nici *ispitele*, nici *datorințele noastre*.

Și atunci, ce ne putem dori mai potrivit și de folos în pragul noii primeniri a vremii? Ne putem dori multe. Dar *împărțășirea, dragostea și ajutorul lui Dumnezeu* pentru a ne putea prourma cu spor rostul și menirea noastră în această lume, supusă împărțirii și jocului zburdalnic al împrejurărilor, aș crede că trebuie să ne fie singura și cea mai arzătoare dorință.

Să privim numai în jurul nostru. Pe câți nu-i vom vedea în nedumerire cum să-și împace mai lesne necazurile și grijile zilnice? Câți orfani, văduve, schilozi și nenoroeiți n'a lăsat vechiul an în urma sa? Doamne, și cine știe ce mai poate aduce și ziua de mâine?!

Muncitorul își pregătește în sudoarea feții rodul câmpului, dar cât de ușor poate

furtuna să reverse nori grei asupra semănăturilor sale și într'o clipă să le nimecească. Ori hambarele pline, cine s'ar putea prinde că fulgerul sau focul n'ar putea să le mistuiască?!... Ori țara, dacă astăzi ne este în pace și liniște, ar putea să jure cineva, că tot astfel va rămânea și pentru anul care vine? Față de asemenea primejdii, zicem, numai Dumnezeu să ne ferească!

Iar de vom și scăpa teferi din acestea, nu vin alte dureri și amaruri? Câte cugete și inimi nu înfrânge moartea? Curmă atât de lesne firul vieții tinerilor în floarea vârstei, răpește pe părinții unor copii fără sprijin, răpește pe soțul unei văduve nemângăiate, desface legătura dragostei și a prieteniei; pe când atâția împovărați de greul slăbiri și al bătrânelor sunt osândiți să-și mai ducă în suspin și suferință amarul vieții încă pentru durata unui an!

Ori dacă și boala împreună cu moartea ne-ar părăsi fără să ne lovească, am scăpat cu desăvârșire, de răul care bântuie viața omului? Nicidecum! Ne pot defăima cinstea vrășmașii, ne pot supăra fără de vină prietenii, ne pot păgubi și înșela vecinii. Și atunci cum să întimpinăm greul durerea, cum să biruim ispitele și să ne îndeplinim datorințele dacă *împărțășirea, dragostea și ajutorul* mai înalt al *Tatălui Ceresc* nu va fi cu noi?! De ne va călăuzi însă El, de cine ne vom teme?

Va zice în dragostea Sa nemărginită văduvei îndurerate: „Nu plânge;” — orfanului nemângăiat: „Eu sunt tatăl tău”; sărmanului lipsit de sprijin: „Nu te-am uitat; în ochii mei ești mai mult decât paserile cerului și florile câmpului!”

De aceea în pragul *anului nou*, când cel vechi trece la veșnicia vremurilor, însoțit de binecuvântarea noastră a tuturor, gândul și inima să ni-se îndrepte întâi acolo, de unde Cel Atotputernic se poate milostivi și ne poate ajuta, să ne putem folosi pentru viitor de progresele din trecut, dar să ne putem și feri de păcatele și greșelele săvârșite, care ne-au stânjenit bunul mers al muncii și stăruințelor noastre. Sub scutul Său să ne susție Biserica, Țara și Neamul! În deplină mulțumire și liniște

să ni putem alina durerile, birui ispitele și îndeplini datorințele.

În acest înțeles urăm cititorilor noștri să petreacă sărbătoarea Anului nou! Și în acest înțeles li dorim să ajungă a petrece încă lungă vreme primenirea anilor!

„*Darul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Duhului Sfânt o dorim însă cu noi cu toți*“ (II. Cor., XIII, 14) la mulți și fericiți ani!

Prof. Dr. I. Vască.

Cuvânt la Anul nou

„*Căutați pe Dumnezeu și va fi viu sufletul vostru*“.

Ps. 68, 36.

Iubiților Creștini! Suntem la marginea unui an care trece și a altuia care începe. Și această împrejurare aduce cu sine în mod firesc întrebarea, cum am petrecut cele 365 zile trecute și, că cele viitoare vor fi ele oare mai bune, curate și pătrunse de Evanghelia dulcelui Isus. Lumină sau întunec, adevăr ori minciună, iubire ori dușmănie, dreptate sau nedreptate; ce voiești să alegi pe viitor, iubite creștine? Iată întrebarea ce trebuie să-ți pun în această zi, când pășești cu un pas mai sus pe scara vieții.

Însăși însemnătatea și măreția zilei de azi, ne îndeamnă pe fiecare să ne coborâm în adâncul inimii — unde în singurătatea și tăcerea ei — cumpănind faptele săvârșite într'un an să vedem ce roduri bune am adus pentru mântuirea sufletului nostru. Să privim mai de aproape de-am căutat pe Dumnezeu și căile Lui, ori am bătătorit drumul larg al păcatelor; este sufletul nostru pătruns de poruncile lui Dumnezeu și de dorul mântuirii și al vieții cei de veci, ori suntem vii numai cu trupul, iar sufletul omorât și oprit de-a se înălța spre Dumnezeu, bine și frumos.

Azi fiecare creștin e dator să-și facă acest examen al felului în care și-a petrecut anii vieții sale. Iar de te temi tu creștine a întreba inima și sufletul despre cele săvârșite, iată vine Mântuitorul, stăpânul acestei vieți și-ți zice blând: ce-ai făcut tu fiul meu un an de zile, ori în viața de până acum? Căutat-ai pe Dumnezeu și po-

runcile Lui, iubit-ai dreptatea și adevărul, aduși-ai aminte din cele 365 zile măcar într'una, că viața ta e ca un fir de iarbă „astăzi este și mâine se aruncă în cuptor“, iar după aceasta vei da seamă de cele făcute?

Cine va petrece această zi stăpânit de întrebarea pusă, își poate ușor închipui cum va fi judecat sufletul în ziua de apoi. Se vor pune înainte toate cele făcute — bune ori rele — așa cum și-le pune creștinul adevărat și'n această zi însemnată și cumpănindu-le vei primi răspunsul adevărat, ca și acum, când cumpănindu-ți faptele anului trecut, simțești în suflet glasul inimii ce te mângăie de-ai făcut bine, iar de nu neconținut te mustră.

Azi zicem, e anul *nou*! Și dacă e altul anul și timpul ce trăim, atunci trebuie să fie și'n viața noastră ceva nou, deosebit. Modul cum vom petrece ziua de acum, încă trebuie să fie unic în felul său. Din această cauză se cuvine ca tocmai azi — când anul e altul, nou început — să măsurăm cu cumpăna dreptății faptele noastre și văzând rezultatul să luăm o hotărâre de îndreptare, o cale mai bună. Cu un cuvânt fiecare creștin să cerceteze cu deamănuntul toate cele dinăuntrul său, ca să vadă câtă bunătate și dragoste, câtă iubire și căldură a avut sufletul său în căutarea lui Dumnezeu și împlinirii poruncilor Lui.

Despre aceasta ne vom încredința în mod sigur, de vom pune ca model pe însuși Mântuitorul și lăsând să treacă prin fața Lui faptele, vorbele și gândurile noastre, atunci vom vedea cât de departe sau aproape suntem de El.

Este cunoscut obiceiul ca la miezul nopții din această zi, să sune clopotele bisericii

vestind astfel încetarea unui an și începe-rea altuia. Dar în sufletul nostru nu trebuie să sune glasul inimii și să cumpănească faptele săvârșite? Ce-am făcut cu păcatele? Suntem împăcați și liniștiți în sufletul nostru, că ne-am făcut datoria față de Dumnezeu? Socot, că nu. Și de suntem până acum vrășmași lui Dumnezeu, ori n'am bă- tătorit căile Lui, veniți acum de-odată cu acest An nou „să umblăm întru înnoirea vieții“.

„Eu sunt calea, adevărul și viața“, zice Mântuitorul, și de aceea când pornim azi pe drumul necunoscut al unui nou an, vă pun la inimă cuvintele marelui Apostol Pavel, care zice: „drept aceea lăpădând minciuna, vorbiți adevărul fiecare cu de-a-proapele său“ și vă sfătuiesc ca'n toate zi- lele vieții voastre să aveți temere de Dum- nezeu, iubind adevărul și dreptatea și le- pădând orice minciună și fărădelege.

Părinți creștini, către voi se îndreaptă în primul rând glasul părintesc al inimii mele. Bunul Dumnezeu să vă hărăzească mulți ani spre fericirea sufletească și tru- pească. Purtați cu răbdare cinstea și crucea vieții voastre familiare, fiți adevărați pă- rinți și soți, iubindu-vă unul pe altul și fiii voștri. Căutați totdeauna dreptatea și nu doriți înșelarea de-aproapelui prin minciună — căci Dumnezeu care în tot locul vede și va judeca faptele voastre. El se află nu numai sus în ceriu, ci și'n casa, în inima și la țarina ta. El te vede cum tai din brazda vecinului tău și cum plătești pe sluga ta, judecând și credința lui. Aude și știe toate sfaturile tale rele ori bune și nu este nimic ascuns înaintea Lui. Îngrijiți cu sfințenie de creșterea fiilor voștri, nu as- cuzând ori îndemnându-i la rele, de vreți a vă bucura de cinste și ascultare din par- tea lor. Mai ales voi mame creștine, în- demnați-i la rugăciune sara și dimineața, trimiteți-i la biserică și nu uitați, că mama este sufletul familiei.

Voi iubiți tineri, să aveți fericire de să- nătate! Sunteți în anii vieții când credeți, că nimic nu este cu neputință omului. Ve- seli și fericiți vă simțiți. Și așa se cuvine, însă nu uitați, că adevărata veselie este aceea ce se petrece în marginile și hota- rele poruncilor lui Dumnezeu. Iubiți, cinstiți și ascultați pe părinții voștri, ascultați pe

părintele vostru sufletesc și să nu treacă nici un an fără a vă împărtăși cu sfintele Taine. Păstrați-vă cinstea nepătată și nu uitați de sfânta biserică și poruncile ei. Veți zice, că numai ceice sunt aproape de ușa mormântului să se gândească la în- dreptarea vieții. Dar luați seama, că vă în- șelați. Câți tineri în floarea vieții n'au fost răpiți de moarte, cu sufletele pline de pă- cate? Ca și tinerii de azi se vor fi gândit și ei, însă moartea are alte socoteli. Luați deci seama și fiți fii adevărați alui Dum- nezeu slujind Lui, iar nu diavolului.

Mai ales voi iubite fete, fiți adevărate modele de fecioare și curățenie creștinea- scă. Iubiți locașul sfânt alui Dumnezeu și vă feriți de multele ispite ce duc la păcate grele. Nu uitați acel mare adevăr; cel-ce și-a pierdut odată nevinovăția, și-a pier- dut-o pentru totdeauna. Chemati în rugă- ciunile voastre pe Precurata Fecioară Maria, ea să fie scutul vieții voastre.

Dragi copii și vouă vă împărtășesc bine- cuvântarea lui Dumnezeu. Voi cari sunteți așa de dragi lui Isus, nu uitați a fi buni față de Dumnezeu, rugându-vă Lui; ascultă- tați de părinții voștri și purtați-vă bine.

Iubiților Creștini! Tuturor vă doresc ca anul ce vine să vă aducă binecuvântarea lui Dumnezeu și bunătățile Lui să se re- verse din belșug asupra acestei parohii, sfătuindu-vă să vă îndreptați pașii vieții voastre pe calea adevărului lui Dumnezeu, căutându-L pe dânsul și atunci veți fi cu adevărat vii. Iubiți pe Dumnezeu și aproa- pele căci atunci anul ce vine — cu ajuto- rul lui Dumnezeu — va aduce roade bune și nu va fi pierdut pentru vecie.

Doamne al Puterilor, fă ca dorințele tu- turor celor ce te iubesc cu adevărat, să fie aduse la îndeplinire; fă ca'n cursul a- cestui an să fim scutiți de întristare, du- reri și suferințe; întărește pe cei bătrâni ca să-și continue în pace anii vieții, fiind prin faptele lor bune pildă celor tineri; fii scutitorul văduvelor și orfanilor.

Doamne, îndreaptă pașii vieții noastre spre poruncile Tale, pe cei buni îi mân- găe; iar pe cei răi cu bunătatea Ta în- toarce la Tine. Amin.

Preot T. Ciuruș-Sen.

Caritatea în cadrele misiunii pastorale

După Wiesen: „Seelsorge u. Seelsorgehilfe“
(Urmarea III.)

G. Muntean.

Deci dacă însăși ființa unei comunități este atât de mult condiționată de măsura în care preotul face activă iubirea creștină, în mijlocul păstoriților, prin opere caritative reclamate de mulțimea nevoilor lor, ce folos va avea de toate ostenelele întrelăsând această importantă latură a activității sale? Ce-i mai mult, indiferentismul păstorului față de mizeria parohienilor sapă o adâncă prăpastie, între el și ei, prăpastie care îndepărtează sufletele de biserică. Lipsurile materiale în cele mai multe cazuri influențează viața sufletească în direcție rea. Abia când credința viază din plin poate înfrunta cu bărbăție totul. Când însă nevoile vin și izbesc într'un suflet puțin credincios, prăbușirea e inevitabilă. Învățăturile anticreștine propagate și în cele mai neînsemnate cătune repede prind rădăcină, schimbând întreaga viață sufletească. Creștinul de eri, bun, iertător și plin de încredere în Dumnezeu, devine individ îndârjit contra lui Dumnezeu, contra orânduirii din lume, contra semenilor săi. Sub continua povară a lipsurilor materiale, în viforul și ostenelele vieții, se stinge spiritul idealismului. Mizeria materială se contopește foarte ușor cu cea religioasă.

Azi când creștinismul stă față în față, cu o seamă de curente, cari doresc noi organizații sociale, decât cele existente întemeiate pe principiile creștine, opera caritativă are și o importanță apologetică. Fantoma fericirii propovăduită de aderenții acestor curente, ademenește pe cei cari și-au pierdut echilibrul sufletească, precum și pe cei cari în cadrele organizației creștine nu găsesc ajutorul dorit. În astfel de împrejurări întregă puterea evangelizatoare a misiunii interne, rezidă tocmai în activitatea caritativă. De ea se folosesc chiar și organizațiile social-democratice, deși în principiile lor sunt în dușmănie cu toate acțiunile rezultate din iubire, pentru faptul că au constatat adânc înrădăcinată dorința, din sufletul masselor după ajutor.

Accentuând atât de mult această latură

a activității preoțești, nu însemnează, că am aproba părerea socialistului Kamfmeyer: „Să nu ne surprindă absolut faptul, că orice organizație religioasă este condamnată la o completă neputință, dacă nu-și îndreaptă acțiunea spre fapte ale iubirii“.

Este necesar însă acest fapt, pentru simplul motiv că metoda noastră pastorală în timpul din urmă a devenit prea intelectualist. Pentru poporul nostru sunt mai convingătoare argumentele preotului. Ce așteaptă dela reprezentanții bisericii? Numai cuvântări frumoase? La nici un caz nu. Omul de azi mai mult decât cel din trecut dorește să fie compătimit când suferă, să fie simpatizat, respectat în munca lui și apreciat ca om, ajutat la necaz fără vreun interes ascuns. Se satisfac aceste dorințe din partea preotului? Durere, că afară de excepții, trebuie să recunoaștem contrariul. Rezultatul este că atâți tineri și fete cari vin din mijlocul parohiilor dela sate, cât mai iute caută să se descotorisească de tot ceea ce este în legătură cu religia, cu biserica. Ar fi posibil așa ceva când ar simți sufletul iubiri adevărate insuflate de păstorul bisericii, căreia aparțin?

Din nou deci trebuie accentuat, preotul în jurul lui pretutindenea cu grija apostolică să samene numai iubirea.

În fine mai este un ultim moment care-i dă operei caritative o importanță atât de mare în viața pastorală.

Drept cea mai mare piedecă pentru munca pastorală de azi poate fi considerată lipsa acelor unități vii, acelor societăți organice, cari îngrădeau și apărau în trecut valorile religioase.

Sunt trei feluri de comunități, cari îmbie un adăpost firesc, celor mai nobile bunuri ale culturii, între cari și bunurilor religioase și anume: familia, societatea și națiunea. Prin slăbirea acestora și în special a celei dintâi, s'a luat un mare ajutor. Chiar dacă și azi mai există familia și societatea, sunt numai moștenirea unei epoci individualiste. Prin industrializarea și atomizarea socială a oamenilor, sufletul lor abia se mai poate menține la suprafața vieții. Azi se ucide fără de milă, om pe om, când e vorba de interese materiale. În aceeaș casă conviețuiesc alături sute, fără a simți unul nevoia de a conveni cu celalalt. La necazul unuia,

sufletul nimănui nu tresare. Ce-i mai mult în familie chiar, bărbatul cu femeia nu se pot înțelege, urmând fiecare drumul său.

Ne mai putem mira, în asemenea situații, dacă chiar și cea mai înaltă acțiune pastorală ricoșează. Cum ar și putea pricepe individul contemporan, lumea de idei în care trăia strămoșul său. El care stă izolat de semenii săi prin interesul material. Izolat de cele mai multeori până și de familie, scutul care zace zdrobit la picioarele lui. Singur înfruntă valurile neajunsurilor vieții, pentru apărarea lui nimeni nu se întrepune, de nimicirea lui nimănui nu-i pasă. Un consumator mai puțin, unul din pretendenții la bunurile vieții dispărut. Înrolarea lui într-o societate are de scop tot numai interesul. Cât privește națiunea este numai o noțiune abstractă. Poate oare încolți într'un astfel de suflet sămânța cea bună

Faptă creștinească

Din râvna și jertfelnicia pentru Hristos a pâr. protopop N. Vasiu, biserica parohială din Cluj, cu drept cuvânt mai poate înregistra în cronică ei încă o faptă de nobilă valoare creștinească. E vorba de frumoasa inițiativă — și care de acum se va perpetua în fiecare an — de a pregăti în legătură cu ziua cea de obștească bucurie a Nașterii Mântuitorului nostru Hristos, și pentru săracii din parohiile Clujului o alinare și îndulcire a necazurilor și lipsurilor, care pe mulți îi copleșesc ades peste orice putere de rezistență.

Pentru realizarea acestui act de superioară înțelegere a milei creștine, pâr. prot. Vasiu în repetate rânduri, la sf. liturghie, a talmăcit cu suflet datoric fiecărui creștin de a ajuta pe semenul său nevoiaș, și totodată a făcut apel la credincioși pentru contribuții benevole. Și apelul a avut răsunet, astfel că Joi 22 Dec. s'a putut trece la faptă palpabilă. S'a oficiat sf. liturghie — răspunsurile dându-le corul teologilor — la care au asistat, sorbind putere de noi nădejdi, toți cei pentru cari și până atunci numai cuvântul lui Dumnezeu le furișă raze de lumină în întunericul mizeriei în care se zbat. Apoi pâr. protopop Vasiu, cu căldura apostolică ce-l caracterizează și în cuvinte pline de dulceața sucului evanghelic, lămurește celor de față grija Tatălui

aruncată de preot? Desigur nu. Ea va cădea pe pietriș, sau între spini.

Trebuesc deci reclădite vechile organisme sociale, înlocuind interesul individual, cu iubirea creștină. Individul de mâne cu o nouă structură sufletească, la adăpostul familiei, ca noțiune sfântă, ca un organism indisolubil, va fi capabil a înțelege rostul învățăturilor creștine în viață. Și această muncă tot preotul are s'o săvârșiască, nu prin vorbe, ci prin jertfe.

Și de astă dată caritatea are rolul principal. Prin ea reîntemeiem și întărim organizațiile sociale aproape destrămate.

Va putea satisface acestor cerințe ținând cont de următoarele momente:

a) Opera caritativă să emaneze din iubirea creștină.

b) Să fie orientată în direcția îngrijirii sufletești.

(Va urma)

ceresc pentru omenire, în fața Lui fiind toți — bogați și săraci — deopotrivă de egali. Mai îndeamnă să cerceteze regulat biserica, de unde totdeauna vor ieși întăriți. Apoi împarte însemnate ajutoare în bani și îmbrăcăminte, precum și surprize pentru copii. Ajutoarele bănești au cifrat frumoasa sumă de 15.729 lei 75 bani.

Nobleța și folosul acestei fapte cu adevărat creștinești, se desprindeau luminos din mulțumirile celor, pentru familiile cărora, darurile făcute constituiau, poate, singura bucurie și alinare de Ziua Nașterii Celui, care a mântuit lumea.

Deci fără îndoială, bogate laude se cuvine tuturor celor cari au jertfit din al lor pentru descrețirea frunților celor apăsați de greutatea vieții. *Și în fruntea acestor binefăcători, ca totdeauna la orice faptă bună, se află P. S. S. Episcopul nostru Nicolae, care a contribuit cu frumoasa sumă de 2000 lei.* A mai dat dl inginer Manoilescu 1000 lei, Cons. Eparh. 500 lei. Au colectat apoi dl Jugăstrean 660 lei, d-na Florescu D. 3100 lei, d-na Șipoș N. 1680 lei, protop. Vasiu 4820 lei și în caseta specială din biserică s'au adunat Lei 1969-75.

Haine au dat: D-na Florescu, dl inginer Manoilescu, d-na Lazar, d-na Batuca, d-na Vasiu ș. m. a.

Dumnezeu să le răsplătească tuturor din bogatele sale daruri cerești, căci mult bine au făcut.

B.

Pentru adevăr

Facem cu plăcere loc în coloanele revistei noastre scrisoarei ce ne-o adresează domnul Dr. Ion Lupaș, fost ministru și profesor universitar — de a cărui cinste ireproșabilă desfășurată sub ochii noștri, timp de 25 ani, nu a îndrăznit nimene să se atingă, fiind D-sa cunoscut ca unul din cei mai integri bărbați, cu rol în viața publică și recunoscut ca podoabă a clerului nostru :

Cluj, în ajunul Crăciunului 1927.

Domnule Director,

Când s'a organizat cea dintâi ofensivă publicistică împotriva subsemnatului pentru pretinse iregularități în chestia contractului privitor la materialul sanitar comandat din Germania, am dat ziarelor din Cluj și București explicațiuni amănunțite asupra felului, cum am procedat în chestiunea aceasta așa de importantă și de salutară pentru îmbunătățirea serviciului sanitar al României întregite.

Pentru toți ceice au avut dorința și bunăvoința de a se lămuri în mod obiectiv, socot, că explicațiunile publicate în Septembrie a. c. în mai multe ziare, puteau fi suficiente.

Nu cercetez motivele, cari au determinat factorii conducători să organizeze acum o nouă ofensivă în Parlament și în presa Capitalei.

Nici nu voiu plictisi publicul cititor cu reproducerea explicațiilor mele din Sept.

Declar însă de *calomnie grosolană* afirmațiunea că la Paris aş fi „*insistat foarte mult să se omologheze contractul*“, cum relatează ziarele din 23 și 24 c. că ar fi spus dl ministru Incuț în ședința Camerei dela 21.

Declar apoi că *în viața mea n'am avut nici odată onoarea a discuta cu dl Zăuceanu vră-o chestiune, cu atât mai puțin chestiunea omologării vreunui contract.*

Mulțumesc tuturor celor cari au semnat propunerea pentru anchetă. Dacă nu am făcut la Paris intervenție „*pentru accelerarea omologării*“, în schimb promit a face

toate intervențiile posibile la actualii oblăduitori ai țării *pentru accelerarea anchetei.*

Nu vă pare inadmisibil procedeul de a înfățișa fragmentar și tendențios istoricul unei chestiuni administrative, la rezolvarea căreia au lucrat *din Noemvrie 1926 până în Aprilie 1927* funcționarii tehnici specialiști ai Ministerului de sub controlul permanent al secretarului general, a colaborat delegația economică a guvernului în mai multe ședințe preocupându-se de ea timp îndelungat însuși consiliul de miniștri.

În ce privește cantitatea și calitatea materialelor comandate, știu că fostul conducător tehnic al Ministerului, dimpreună cu colaboratorii săi, au procedat în temeiul informațiilor culese dela organe competente a le da, în deplină cunoștință de cauză.

Toate aceste constatări prevăd că nu vor avea darul de a împiedeca pe calomniatori să-și continue meseria *cu hiperzelul*, de care au dat așa de strălucite dovezi *dela 4 Iunie până în timpul de față.*

Mă întreba ieri un prieten, dacă nu i-am dat în judecată pe infantigabilii mei calomniatori? I-am răspuns afirmativ arătându-i totodată și scrisoarea prin care eram avizat din partea apărătorului meu — un eminent avocat din București — despre zădărnicia oricărei încercări de a obține satisfacție, prin următoarele cuvinte: „*Durere nu se mai poate face nimic. A venit amnestia pentru toate delictele de presă.*“

În adevăr legea recentă, care amnestiază pe *dezertorii la inamic*, cuprinde și amendamentul sau subamendamentul (sprijinit la Senat de dl Horia Carp) pentru amnestierea „*calomniilor și injuriilor săvârșite prin presă.*“

Lozinca cea veche: *Calomniare audacter, semper aliquid haeret*, e transformată deci prin generositatea așa de prost cheltuită a legiuitorului român din Decembrie 1927 în această formulă nouă: *Calomniați, calomniați! Vine amnestia. Imunitatea vă este asigurată!*

Primiți asigurarea stimei mele

Dr. Ioan Lupaș,
prof. univ.

CRONICĂ

NOULUI AN 1928

Pentru vecinicie poate n'a trecut nimic, pentru noi a trecut un an. Intrați în noul an 1928, simțim că ne despovorăm de toate evenimentele întâmplare în cele 365 zile trecute ale anului 1927 și ușurați, plini de nădejdi așteptăm viața zilelor noului an.

Căderea prăpăstioasă a unui guvern, venirea unui guvern provizoriu, apoi a altuia statornic, întărit cu autoalegeri, boala și apoi moartea Regelui Ferdinand, chestia optanților ungari, agitațiile carliste, moartea neașteptată a primului-ministru I. I. C. Brătianu, serii de furturi în averea publică, descoperite, congresul studenților la Oradea cu hecatomba de vitrine, firme și temple ovreești, răsunetul defavorabil în străinătate, sunt tot atâtea evenimente mari și neașteptate, care pe toți doritorii de liniște și pace în țară, ne-au făcut să așteptăm cu nerăbdare sfârșitul anului trecut și începerea unui an nou, cu nădejdea că va fi mai bun și mai aducător de consolidare internă, națională și morală, de creșterea creditului moral și material în străinătate. Bazați pe ajutorul dat de providența divină poporului nostru, sperăm că anul 1928 ne va aduce mai mult bine ca cel trecut, bine înțeles de vom fi mai tari în credință și mai bogați în fapte bune și de tot săraci în păcate.

Se spune că anii buni și răi, ca și cei roditori și neroditori, se repețesc din deceniu în deceniu — 1907 a fost cel cu revolta țărănească, 1917 cel cu retragerea și năcazurile din Moldova, la noi Șopronul, 1927 așa cum îl știm; în schimb 1908 roditor și liniștit, 1918 roditor și aducător de izbăvire națională, — dea bunul Dumnezeu, așa cum și dorim, ca anul 1928 să fie cel aducător de pace și bunăînțelegere între frați, roditor, spulberător al crizei economice, cu guvernare înțeleaptă și rodnică, punând baza unui deceniu de prosperare.

Pentru Biserica noastră dorim o mai largă înțelegere la On. Ministere ce pri-

vește ajutorarea materială la zidirea catedralei episcopoești din Cluj, bisericilor din orașe, cari stau începute și neisprăvite de le iroșește vremea și ne râd străinii, împrietărire mai binevoitoare, votarea legii cultelor ca să eșim din haosul de azi, îmbunătățirea stării materiale a preoților, ca scutiți de grijile lumesti să-și poată îndeplini datoriile de păstori sufletești, mai mult decât de funcționari rituali.

Acestea dela oameni, iar dela Mântuitorul nostru Christos, cât mai mult har și revărsare în suflete de Duh sfânt și de viață făcător.

d. a.

*

Redacționale. Începând cu acest număr redactarea „Renașterii“ a fost încredințată dlui protoiereu D. Antal, revizor eparhial, care împreună cu prețuita și binevoitoarea conlucrare a colaboratorilor din centru și din eparhie, se va îngriji de redactarea cât mai corăspunzătoare a acestei foi.

De anul nou 1928, urăm tuturor cetitorilor și colaboratorilor noștrii, multă fericire cu spor de viață creștinească și belșug. Totodată mulțămim colaboratorilor interni și externi pentru osteneala ce au depus-o scriind la „Renașterea“ în cursul anului trecut și'i rugăm să ne dea acelaș concurs cu o contribuție înmulțită și în anul acesta.

Sărbătoarea Crăciunului în Cluj. În ziua întâi la biserica catedrală fiind de față și P. S. Sa episcopul Nicolae, a servit prot. A. Ludu, cons. eparh., prot. D. Antal, rev. eparh., parohul A. Mușat și protodiaconul dr. V. Sava, cons. eparh. Pastorală P. Sf. Sale a citit-o prot. dr. V. Sava cons. ep. În ziua a doua a cuvântat prot. dr. Seb. Stanca cons. eparhial, având coliturgistori pe prot. N. Vasiu și parohul A. Mușat, diacon A. Todoruț. A treia zi au servit prot. D. Antal, parohul A. Mușat și diaconul V. Bogdan. În cele dintâi două zile răspunsurile la liturghie au fost date de corul mixt al episcopiei de sub conducerea prof. S. Columba.

S'a redeschis biserica episcopiei din Roman. Se știe că în această biserică s'au descoperit sub coaja picturii, o pictură mai veche, din secolul al 17-lea, mult mai frumoasă ca cea nouă și de o mare va-

loare artistică. La scurt timp după descoperire, s'a început lucrarea de desvelire a întregii picturi vechi. Terminându-se, în ziua de 18 Decembrie s'a redeschis biserica sărbătorindu-se acest eveniment în mod solemn. Au luat parte toate autoritățile, iar din partea guvernului dl Alexandru Lapedatu, ministru de culte.

Pr. Ioan Popa fost paroh în Bucerdea Vinoasă a fost instituit, la cerere proprie, de capelan pe lângă preotul Vas. Crișan în Murăș-Decea, protopopiatul Aiud. Pr. Popa unde a fost, a dezvoltat o apreciată activitate pastorală, și dorim ca în noua parohie să o continue cu același devotament.

Deces. Laurențiu Tarca, fost preot în Hiria, protopopiatul Luduș, a decedat în ziua de 15 Dec. 1927, în vârstă de 64 ani și după 35 ani de preoție. A lăsat o soție nemângăiată și doi copii, cărora le transmitem condolențe. — Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Baptismul și adventismul în România. După cum relatează ziarul „Universul“ în loc de frunte, sub acest titlu publică o revistă catolică din Franța, un articol semnat de Pierre Mesnard, profesor universitar, în care arată, cu date precise, lupta ascunsă ce o duc propagandiștii sectanți împotriva Bisericii ortodoxe române. Sec-tarii — spune autorul — au la dispoziție sume fabuloase spre a câștiga aderenți, iar ca să-și poată continua opera de distrugere, țin legături plătite cu cercurile străine și cu presa dușmănoasă țării și neamului, care îi ajută să întrețină o atmosferă de intrigă și de minciuni privitor la țara și biserica noastră. Constată că criticile și acuzațiile aduse țării de către propagandiștii sectari sunt lipsite de temei, căci Constituția României dă deplină libertate tuturor cultelor recunoscute. Ceace e oprit cu tot dreptul, este proselitismul, deoarece atinge ordinea și liniștea publică. Ca încheiere relevă cu satisfacție rolul civilizatoric al Bisericii ortodoxe și lupta curajoasă ce o duce contra acestor vrăjmași, frați în scopuri cu bolșevicii.

a luaț proporțiile unui adevărat pericol național. Degenerare fizică, intelectuală, morală, economică, crime de tot felul, deslănțuirea tuturor patimilor animalice, etc. etc., toate aceste sunt urmări numai și numai ale alcoolului. Câte averi și gospodării nu s'au irosit, câte ființe omenești capabile de muncă constructivă nu s'au anihilat în rosturile lor sau zac în fundul temnițelor în urma acestui flagel, acestei patimi blestemată, acestui agent distructiv sub orice raport întrucât pe toată linia paralizează orice încercare de progres și prosperare. E deci foarte firească campania de combatere, care pare a prinde teren tot mai mult. Se înființează societăți de cumpătare (trezvii) și se aranjează conferințe. Nu de mult s'a ținut la Cernăuți și un mare congres antialcoolic sub înalțul patronaj al I. P. S. Metropolitului Nectarie. Căci fără îndoială Biserica trebuie să ocupe locul de frunte și în acțiunea antialcoolică. Asupra acestei necesități inzistă broșura dlui Dr. Octavian Scalat, intitulată „**Preoții și Alcoolul**“ apărută în Biblioteca antialcoolică „Trezvia“ din Cernăuți. Autorul e ferm convins că rolul cel mai hotărâtor în ferici-ta soluțiune a problemei alcoolice îl are preoțimea conștientă de rolul și puterea sa. De aceea broșura aceasta o recomandăm on. preoțimi cu toată căldura. — Prețul 20 lei, la autor, Cernăuți, str. Foch 16.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 698—1927.

2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei *Chețani I*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Parohia are:

- Suflete 426.
- Sesiune parohială 32 jug. pământ foarte bun.
- Salar dela Stat conform pregătiri respectivului preot numit.
- Casă parohială și supraedificii econ.
- Stola îndatinată.

Ceice doresc a fi numiți la acest post își vor înainta oficiului nostru, în termenul fixat, cererile înzestrate cu documentele prevăzute la Art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare, având a se prezenta personal la oficiul nostru și cu prealabila încunoștiințare și în parohie.

Luduș, 10 Decembrie 1927.

În înțelegere cu Consiliul parohial.

Protopop *Romul Popa*.

BIBLIOGRAFIE

Carte folositoare

E adevăr bine stabilit, că în țara noastră, alcoolul — prin ravagiile dezastruoase ce le produce —